Föreningen Nordens studiekurs för ett 50-tal journalister från de nordiska länderna öppnas på hotell Malmen om fredag av föreningens ordförande, generaldirektör Gjöres. Kursdeltagarna får bl. a. träffa representanter för de politiska partierna. Utrikesdepartementet ger en mottagning, och Arbetsgivarföreningen och LO orienterar om läget på den svenska arbetsmarknaden. Kursen slutar med en studieresa till övre Norrland.

Vildmarkens tjusning
Guldrushens spänning

PETER FREUCHEN
Nigger-Dan

"Humorspäckad äventyrsskildring."
Rudolf Berner i Arbetaren
15: 75, inb. 20: 50

BONNIERS

"blir till glädje och vederkvickelse"
Ebbe Lindqvist i GHT

STURE AXELSON
Som i en immig spegel
DIKTER

"tillsam och inåtvänd, känslig och klar".
Johannes Edfelt i DN
7: 50

BONNIERS

MAUROIS om George Sand

FLICKAN SAND är en osedlighetens pedant", skrev Baudelaire. Hon hade alltid varit moralist, fortsatte han, men länge praktiserat i den motsatta genren. "Hon är dum, hon är tråkig, hon är pretentig; hon har på morsiena omräde samma skärpa i omdömet och samma finess i känslan som portvakterna och hålldamerna ... Att en del folk har kunnat bli förtjusta i denna dynga, det är verkligen ett bevis på förnedringen hos människorna i detta århundrade." En annan av George Sands samtida, med lika stor prestige i våra dagar — Flaubert — gav, likaledes privat, uttryck åt en annan uppfattning. "Jag gråt som en kalv vid hennes begravning", skrev han. "Man måste känna henne som jag har känt henne för att förstå hur mycket äkta kvinnlighet det fanns i denna karlaktighet, hur oändligt mycket värme som fanns hos detta geni. Hon skall förbli en av Frankrikes storheter och vinna en oförlikneliig ära."

Vem hade "rätt"? Den frågan kan sägas vara ledmotivet i *André Maurois* nyligen publicerade biografi: *Lélia ou la vie de George Sand* (Hachette, pris 960 franc). Det är en av de bästa av Maurois många böcker om diktare och statsmän. En hel del förut okänt eller outnyttjat material, särskilt brevsamlingar, har kommit till användning; framställningen är klar och elegant, om också någon gång — såsom alltid hos Maurois — en smula slarvig i analysen; en ömhet, spetsad med några droppar ironi, gör porträttet levande och gripande.

GEORGE SAND. Teckning av Alfred de Musset år 1833.

George Sand, född Aurore Dupin, (1804—1876) växte upp på ett slott hos sin förmögna farmor och gifte sig med en baron, men hennes härkomst var högst tvivelaktig: fadern var officer, modern en före detta kokott, farmodern naturlig dotter till Moritz av Sachsen, i sin tur naturlig son till August den starke och Aurora Königsmarck. Då Aurore vid 26 års ålder bröt förbindelsen med sin man, flyttade till Paris och under namnet George Sand ägnade sig åt kärlek och romanförfattande spelade inte bara sällskena anlag, utan också den traditionen in: George Sand företrädde något aristokratiskt och folkligt, naturligt, otvgtigt och passionerat mät den korrekta och välstrukna borgerligheten. Den hälningen drev henne att kli sig i byxor, att avsky det hycklande och officiella, att ihland närma sig revolutionär radikalism och ihland tro på ett slags upplyst diktatur — ordinär och konventionell var hon aldrig.

Baudelaires förakt är inte svårt att förstå. Båda kan kallas romantiker, båda sökte det särprägiade och intensiva, men vid sidan av Baudelaires frimlingskap, grubbel och förtvivlan blev George Sands äventyr och samhällsprotester något av backfischeskapad. Även när det gällde kärlek måste George Sand från Baudelaires synpunkt ha förenat en hrackig dygdemoral med en sentimental optimism av Rousseaus märke. Hennes idéer skilde sig inte mycket från Ellen Keys: med kärlek var allt, utan kärlek ingenting tillåtet; hon luckrade emellertid snart upp begreppet kärlek så att det kunde användas vid alla förefallande behov. Hon var över huvud väl inbyltad i tidens floskler, och det är svulsten, andfåddheten, den programmatiska våldsamheten som gör de flesta av hennes otaliga romaner omöjliga att läsa hundra år senare.

Att Flaubert tyckte om henne kan förefalla besynnerligt. Det var emellertid knappast hennes böcker som inspirerade sympatin; om dem skrev Flaubert ofta nedsättande. Tillgivenheten förklaras av att Flaubert trots allt hade drag av genialitet, enkel trevlighet och känslosamhet — och framför allt kanske av att George Sand och Flaubert först kom att umgås närmare på gamla dagar, då all passion var förbrukad och båda hade sinne för borgerlig trivsamhet utan större agremanger i fråga om tankar och känslor. De besökte varann, pratade långt in på nätterna, lekte och dansade med George Sands barnbarn, sade ett och annat artigt ord om andra författare och berättade om den långa tiden före detta lugn. Flaubert fick blick för de egenskaper som tidigare stått i skuggan av lidelser, oro och brytningar: den oerhörda arbetsamheten, som kom George Sand att skriva några sidor varje natt även efter de hetaste och vildaste aoner, värmen och omsorgen gentemot älskare, barn, barnbarn, vänner och underbjudande, glädjen i naturen, den varje morgon lika frischa vitaliteten i planer, arbete, umgänge och fest.

I Maurois skildring möter man en stor del av det intellektuella Frankrike under fyra årtionden kring 1800-talets mitt. Några var George Sands älskare, främst Musset — vem som mest bedrog vem under deras veckor i Venedig är ännu omtvistat — och Chopin, i andra rummet Mérimée och Sandeau. Andra var vänner, fiender och rivaler inom litteraturen, såsom Balzac och Sainte-Beuve; under senare år fick George Sand vara med vid middagarna på Magny med bröderna Goncourt, Taine, Renan, Flaubert och Turgenjev. Men allt längre tider levde hon på sitt rön farmodern ärvda slott Nohant, skrivande, promenerande, pratande i en liten krets sammankmuten av ny bestämlig tillgivenhet. Det var här hon utbildades till den ömt kloka gamla dam som i Maurois skildring blir ännu mera förtjusande än den kvinnliga musketören på jakt i Paris.

HERBERT TINGSTEN

Finlandssvenskt folkliv

I avsikt att vederlägga talet om att den finlandssvenska diktningen "yxzer fram på en trång aristokratisk bas, är utan rötter i egen jord och således saknar framtid" har *Karin Allardt Ekelund* företagit en inventering av den folklivsskildrande finlandssvenska prosan. Hon demonstrerar resultatet i den omfångsrika antologin *Folklif i finlandssvensk diktning* (Fahlcrantz & Gumaelius, 19: 50). Det är en nyttig och tankeväckande lektyr som samlats inom denna boks pärmar. Antologin demonstrerar övertygande den långtifrån torftiga skatt av hembygdsskildring som tillkommit i Finland — från Runebergs lotaskildringar, knutna till diktarens österbottniska barndomsmiljö, fram till R. R. Eklunds liksom till Österbotten lokaliserade självbiografiska böcker kan Karin Allardt Ekelund blottlägga denna åder i finlandssvensk litteratur. Hembygdsskildringar ja — på dem lider denna gren av svensk diktning ingen brist. Men antologin kan inte helt bringa talet om den yngre finlandssvenska litteraturens fattigdom på samhällsskildrande epik till tystnad. Saningen är att den nyare diktningen i det svenska Finland har sin styrka på hrikens område — eller på den intimt själsskildrande, subjektiva prosans, introvert och ofta nog subtill.

Den föreliggande antologin bjuder på en mycketnhet ofta intressant läsning, men naturligtvis kan den konstnärliga nivån inte vara jämn i detta breda tvärsnitt. Banbrytarna för folklivsskildringen från svenska trakter i Finland Anders Allardt, Oscar Behm, Josefina Bengts tål ännu i denna dag att läsas: värme och medkänsla kännetecknar deras skildringar av fattigfolkets slit och släpa. den fricka, kärnfulla humorn i Josefina Bengts "När Kådback-Kalle var sjuk" är en kostbar stimulans.

Mikael Lybecks bidrag till antologin är en liten historia om ett par småstadsmänniskor; den har helt hagatellens karaktär. Starkare intryck gör då Arvid Mörnes berättelse från skärgården, "Vinternoten"; denna novell om en girigbuk och hans sjuka dotter glömmer man inte: den är hård och grå, men den har livets färger. Ännu mer monumental till sin läggning är Gustaf Alms överlägset skickligt berättade "Kungen och hans dotter"; det är en av höjdpunkterna i denna antologi. Vilken ypperlig novellist Gustaf Alm var, därom vittnar till fyllest en berättelse som denna. Har han någon överman i detta sällskap — där också Jarl Hemmer och R. R. Eklund får framträda med ett par verkningsfulla romansvnitt — är det naturligtvis Runar Schildt, författaren till de mästerliga berättelserna "Karamalaska hästen" och "Hemkomsten". I modern nordisk novellistik lyser de med det djupt mänskliga, filickfria konstverkets outplänliga glans.

JOHANNES EDFELT

Repetitionskurs för sköterskor. Medicinalstyrelsen har som ett led i åtgärderna att avhjälpa bristen på sjukhuspersonal föreslagit att staten skall ordna repetitionskurser för sådana sköterskor som under senaste åren inte tjänstgjort inom sjukvården. Meningen är därför att redan i år ordna en kurs i Göteborg med 20 deltagare. Kursen kommer att omfatta en månads teoretisk utbildning samt tjänstgöring som vikarierande assistentsköterska under två månader på sjukhus.

Styrelsen har vidare hos regeringen starkt understrukit önskvärdheten av att en undersökning snarast göres om lämpligaste utbildningen av sjukhusbeträffande och närstående kategorier.

Den orättvisa rättvisan

EN BONDPOJKE som är ett mellanting av Herkules och Don Juan är hjälten i *Släkt med solen* (Natur och Kultur, 12: 50) av *David Inurea*, en italienare som nu för första gången presenteras för svensk publik. Ordagrant översatt skulle titeln ha hetat "Giordano och skräcken", någon solskenshistoria är det inte fråga om trots att berättaren hela tiden är på gott humör; men "Släkt med solen" duger också, om man lägger huvudvikten vid det elementära hos Giordano, vid hans hjälplöshet gentemot sig själv.

Giordano är rädd för sin egen styrka som han inte kan behärska; han slår utan att han vet om det, skrämen för att slå blir han kvitt endast genom att slå. Han är ömsinnars en godlynt och fromsint person, generös och utan baktanker, de våldshandlingar han begår är lika många överrumplingar. Hans framgångar hos kvinnorna har så småningom kommit honom att föredra de mera komplicerade, och det blir hana olycka att han gifter sig med den tvetydiga och provocerande Severina, som fascineras av utsikten att bli brutalt behandlad.

Giordano hamnar mycket riktigt i fängelset, anklagad för lustrumisshandel, och det är medan han väntar på rannsakning och dom som han försöker tänka igenom sitt liv och fundera ut varför han har råkat så illa ut. Någon riktig förklaring finner han inte, och det har väl författaren heller inte gjort, varmed inte är sagt att inte allt han låter hända ter sig sannolikt. Giordano förstår sig inte på processmaskineriet, och längre än till försäkringar om att vad som hänt inte stämmer vare sig med åklagarens eller försvarsadvokatens rekonstruktioner ricker inte hans formuleringsförmåga. Ingen tror honom, och han får ett hårt straff.

David Invrea lär själv vara domare, och det starkast upplevda i boken är otvivelaktigt medvetandet om hur vanskligt det är att skipa rättvisa och hur mikroskopiska möjligheterna är för en som — likt Giordano — saknar formell bildning att bli förstådd och rimligt dömd. Men "Släkt med solen" är ingen tendensroman i egentlig mening, den kritiska skärpan mildras mot slutet av en religiös stämningsvåg som låter berättelsens konturer glida ut i det ovisse.

Författaren står inte nära de människor han skildrar, men han distanserar sig inte, han förnärmer avståndet som en brist, som något smärtsamt, och helt har han inte undgått att romantisera Giordano, inkarnationen av "folklig" vitalitet och orefilekterad livsanammelse. Psykologin är överviigande antydande, och även händelseförloppet är utrustat med en viss marginal, som läsaren kan fylla i efter behag. Det hindrar inte att skildringen av fängelsevistelsen och många av de erotiska episoderna är drastiskt naturalistiska.

Stilen flyter lätt och har passat översättaren, E. R. Gummerus, precis.

INGEMAR WIZELIUS

Fortsatt trafik på Kinda kanal

Vid ett sammanträde på tisdagen mellan direktionen för Kinda kanal, turistrafikföreningen i Östergötland, representanter för SJ samt rörsjöfastighetens rese jourer fattades nödvändigt beslut att fortsatt trafik på denna turistled är tryggad. De senaste åren har det flera gånger varit tal om att kanalbolaget skulle gå i likvidation. (TT, Norrköping.)

Nytt i bokhandeln!

ETT JOBB FÖR BARONEN
Av Anthony Morton

Modern thriller i Londonmiljö, spickad med alla de halsbrytande ingredienser, som hör arten till.
Pris 9: 75.

OFFRET HÅLLER I TRÅDARNA
Av John Creasey

Deckare i önskeklass för den som är förtjust i mystiska problemställningar.
Pris 9: 75

SPEGELN

Unga svenskar

som berättar

SVEN BERGSTRÖM
Det gröna huset

En inspirerande roman om kärlekens ansvar och frihet.
"... hör till de finaste åktenskapsskildringarna i den unga litteraturen. Denna bok är ett konstverk."
Jan Gehlin i DN
14: 50

som experimenterar

BO SETTERLIND
Alexandrine

En debatterad roman av den unga romantikens banerförare.
"... den mest omedelbara ordbegåvningen i svensk litteratur efter Martinson och Ekelöf."
Gunnar Brandell i SvD
10: 50

Kommer på tisdag

PER ANDERS FOGELSTRÖM
Möten i skymningen

En roman om vardagsmänniskor och kärleken. 13: 75

SIGVARD MÄRTENSSON
Sommarvaka

Romandebut. Ett triangeldrama i skånsk bondemiljö. 10: 50

LARS GYLLENSTEN
Barnabok

Romantiska artefakter.

10: —

BONNIERS

SVENSK-FRANSKA KONSTGALLERIET
Arsenalsgatan 9
Ur Oscar Sterns samling av Fransk Konst
Vard. 10—17.30. Lörd. 10—17. Sönd. 12—16.
Entré 1: — till förmån för Konstnärernas Hjälpfond.

Kjellbergs Kappor
Västerlånggatan 6
REALISERAR
ulstrar och vinterkappor med skinn
Priser:
59:- 79:- 99:- 109:-
119:- 129:- 149:-
i storlekar 36-52
Även sommardräkter oerhört billigt
Lördag öppet till kl. 17

Nu kan Edra möbeldrömmar realiseras
Nu är rätta tiden för möbelköp.
— Nu realiserar vi! Omgående leverans.
Vi utförsäljа hela lagret
av fulli kuranta möbler, mattor och armatur till
VRAKPRISER.
KOOPERATIVA möbelaffären
DALAGATAN 4 (nedanför trapporna i hörn. av Torsg. Vid N:a Bant.)
REALISATION!!!

Kläd-konsum
1:a SÖDERREALISATIONEN
damavdelningarna
torsdag-fredag-lördag
Vi säljer bra varor riktigt billigt!
OBS! Realisationen gäller endast vår Söderaffär

KAPP- och KLÄNNINGSAVD.:

Sommarkappor	från	49: —
Vinter- o. sommarulstrar	„	89: —
Gabardinkappor	„	98: —
Poplinkappor, vändbara	„	79: —
Höst- o. vårdräkter	„	79: —
Sommarklänningar	„	13: 50

Extrapris: Sommarklänningar, mönstrade på mörk botten 3/4-lång ärm, stort. 44-50 Kronor 29: —

Ylleklänningar	från	39: —
Enfärgade sidenklänningar	„	35: —

Eleganta mellanklänningar utförsäljes rekordbilligt!

Vid blusdiskarna gör Ni extra goda fynd! I stort urval finnes blusar 13.50 8.50 6.50
Nylonblusar med kort ärm. vit, blå eller beige kr. 19: 75

Kjolar i stor sortering, tweed o. enfärgad ylle från 14: 50

DAMEKIPERINGEN:

Benkläder	från	2: 75
Linnen	„	2: 25
Underklänningar	„	10: 75
Nattlinnen	„	10: 90
Jumprar, bomull	„	3: 90
Jumprar, ylle	„	9: 90
Cardigan	„	17: 50
Strümpor, nylon	„	3: 90
Strumpor, ylle o. tråd	„	6: 90
Strumpor, ylle	„	4: 90
Strumpor, konstsilke	„	2: 90
Strumpor, naturslike	„	4: 90
Strumpor, silke o. tråd	„	4:50
Sockor, bomull	„	1: 50
Handskar	„	8: —
Vantar	„	2: 90
Scarves	„	1: 50
Hemmarockar	„	29: 75

Korsetter, resårgördlar och BH till mycket nedsatta priser.

Kläd konsum
Folkungagatan 47
(Hotell Malmen)

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.